

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ МНС України
27 серпня 2012 року № 1142

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 19 вересня 2012 року
за № 1598/21910

ПОЛОЖЕННЯ
про підготовку науково-педагогічних і наукових кадрів
у вищих навчальних закладах МНС України

I. Загальні положення

1.1. Це Положення розроблено відповідно до Конституції України, Законів України "Про освіту", "Про вищу освіту", постанови Кабінету Міністрів України від 01 березня 1999 року № 309 "Про затвердження Положення про підготовку науково-педагогічних і наукових кадрів".

1.2. Це Положення регламентує діяльність у сфері підготовки науково-педагогічних і наукових кадрів у системі Міністерства надзвичайних ситуацій України і є обов'язковим для вищих навчальних закладів МНС України (далі – вищі навчальні заклади), наукових та науково-дослідних установ, науково-виробничих підприємств, що належать до сфери управління МНС України (далі – науково-дослідні установи МНС України).

II. Загальні положення про функціонування ад'юнктури
і докторантури в системі МНС України

2.1. Ад'юнктура і докторантура є формами підготовки науково-педагогічних та наукових кадрів вищої кваліфікації.

Ад'юнктура і докторантура відкриваються при вищих навчальних закладах третього або четвертого рівнів акредитації.

2.2. Відкриття і закриття ад'юнктури і докторантури здійснює Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України (далі – МОНмолодьспорт України).

Пропозиції про відкриття ад'юнктури або докторантури у вищих

навчальних закладах подаються МНС України до МОНмолодьспорту України.

Ад'юнктура відкривається для навчання з відривом від служби в органах та підрозділах МНС України (очна форма навчання) та без відриву від служби в органах та підрозділах МНС України (заочна форма навчання), докторантура – з відривом від служби в органах та підрозділах МНС України (очна форма навчання), а також для здобувачів наукового ступеня кандидата наук.

2.3. Науково-методичне керівництво та контроль за діяльністю ад'юнктури і докторантури здійснює МОНмолодьспорту України.

2.4. Підготовка науково-педагогічних і наукових кадрів у вищих навчальних закладах у системі МНС України здійснюється:

в ад'юнктурі, докторантурі за державним замовленням – за рахунок коштів державного бюджету, передбачених для МНС України на підготовку кадрів, для працівників органів та підрозділів МНС України;

в ад'юнктурі за кошти юридичних та фізичних осіб – за умови укладення контракту;

для іноземців та осіб без громадянства – на підставі міжнародних договорів України, загальнодержавних програм, а також договорів, укладених вищими навчальними закладами з юридичними та фізичними особами.

2.5. Особи, які раніше пройшли повний курс навчання в ад'юнктурі або докторантурі за державним замовленням, а також відраховані з неї достроково за вчинення протиправних дій або невиконання індивідуального плану, не мають права повторного вступу до ад'юнктури і докторантури за державним замовленням.

2.6. Проекти річних і перспективних планів прийому до ад'юнктури і докторантури за державним замовленням розробляються вищими навчальними закладами, затверджуються відповідно до законодавства України і доводяться МНС України до вищих навчальних закладів.

2.7. Кількість ад'юнктів і докторантів, підготовка яких здійснюється поза державним замовленням, визначається ректором вищого навчального закладу з урахуванням можливостей забезпечення кваліфікованого наукового керівництва і консультування.

2.8. Вищі навчальні заклади не пізніше ніж за три місяці до початку прийому розміщують у засобах масової інформації оголошення та направляють повідомлення до органів та підрозділів МНС України, науково-дослідних установ МНС України про конкурсний прийом до ад'юнктури і докторантури із зазначенням наукових спеціальностей, строків та умов прийому, переліку необхідних документів.

Органи та підрозділи МНС України, науково-дослідні установи МНС України не пізніше ніж за місяць до початку прийому подають до МНС

України, вищих навчальних закладів відомості про кандидатів на навчання в ад'юнктурі або докторантурі у поточному році з числа співробітників підрозділів.

Особові справи вступників на денну форму навчання за державним замовленням підрозділи роботи з кадрами надсилають до вищого навчального закладу.

2.9. Вступники до ад'юнктури або докторантури подають на ім'я ректора вищого навчального закладу такі документи:

рапорт (заяву);

особовий листок з обліку кадрів;

список опублікованих наукових праць і винаходів. Ад'юнкти, які не мають опублікованих наукових праць і винаходів, подають наукові доповіді (реферати) з обраної ними наукової спеціальності;

медичну довідку про стан здоров'я за формою № 286-у;

копію диплома про закінчення вищого навчального закладу із зазначенням одержаної кваліфікації спеціаліста або магістра (особи, які здобули відповідну освіту за кордоном, – копію нострифікованого диплома);

посвідчення про складання кандидатських іспитів (за наявності складених кандидатських іспитів).

Паспорт та диплом про вищу освіту подаються вступником особисто.

Вступники, які не мають опублікованих наукових праць і винаходів, подають наукові доповіді (реферати) з обраної ними наукової спеціальності. Науковий керівник виконує рецензію на наукову доповідь (реферат) у письмовому вигляді.

При вступі до докторантури, крім зазначених документів, подаються:

розгорнутий план дисертації на здобуття наукового ступеня доктора наук (далі – докторська дисертація);

копія диплома про присудження наукового ступеня кандидата наук (у разі здобуття відповідної освіти за кордоном – копія нострифікованого диплома).

Диплом про присудження наукового ступеня кандидата наук подається вступником особисто.

2.10. Після закінчення прийому до ад'юнктури (докторантури) ректори вищих навчальних закладів у п'ятиденний строк подають до МНС України звіт про виконання плану прийому до ад'юнктури (докторантури) за рахунок державного замовлення.

2.11. Тема дисертації, індивідуальний план роботи ад'юнкта, здобувача чи докторанта (додаток 1) після обговорення кафедрою, відділом, лабораторією затверджуються вченою радою не пізніше тримісячного строку після зарахування його до ад'юнктури або докторантури.

2.12. Керівники органів та підрозділів МНС України зобов'язані

відрядити до навчального закладу осіб, зарахованих до ад'юнктури або докторантури з відривом від служби в органах та підрозділах МНС України, у строк, необхідний для своєчасного прибуття на навчання. Підставою для відрядження є копія наказу про зарахування особи до ад'юнктури або докторантури.

2.13. З особами начальницького складу, зарахованими на навчання до ад'юнктури (докторантури) за державним замовленням з відривом від служби в органах та підрозділах МНС України, укладається контракт на навчання (проходження служби) відповідно до Положення про порядок проходження служби особами рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 липня 2005 року № 629. Дія попереднього контракту на проходження служби припиняється з дати зарахування особи начальницького складу до ад'юнктури (докторантури).

2.14. Особам, зарахованим до ад'юнктури або докторантури за державним замовленням з відривом від служби в органах та підрозділах МНС України, призначається грошове утримання з дати зарахування у розмірі посадового окладу, що відповідає окладу на займаній посаді на дату вступу до ад'юнктури (докторантури).

Ад'юнктам і докторантам можуть бути призначені в установленому порядку іменні стипендії, засновані на честь видатних діячів науки, культури, освіти, громадських діячів, а також засновані Президентом України, Кабінетом Міністрів України, державними і недержавними органами, підприємствами, установами та організаціями.

2.15. Ад'юнкти і докторанти мають право на:

користування навчально-виробничою, науковою, культурно-спортивною, оздоровчою базою вищих навчальних закладів;

отримання всіх видів відкритої наукової інформації і наукового консультування;

участь у науковій діяльності кафедри, відділу, лабораторії та вищого навчального закладу;

переривання навчання з поважних причин з подальшим його продовженням (тривалість і кількість переривань навчання, а також поважність причин визначаються вченою радою);

щорічні відпустки (для осіб, що навчаються за державним замовленням) тривалістю, визначеною Положенням про порядок проходження служби особами рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 21 липня 2005 року № 629, або щорічні канікули (для осіб, що навчаються поза державним замовленням) тривалістю до двох календарних місяців;

участь у виборах до органів самоврядування вищого навчального

закладу;

безпечні і нешкідливі умови навчання і праці;

забезпечення у встановленому порядку впорядкованим житлом – у разі зарахування на навчання з відривом від виробництва за державним замовленням – на час навчання за умови оплати вартості користування житлом самим аспірантом або докторантом (іногороднім).

Покладення на ад'юнктів та докторантів обов'язків, не пов'язаних з підготовкою дисертації, забороняється.

Строк навчання в ад'юнктурі і перебування в докторантурі включається до науково-педагогічного стажу.

2.16. Ад'юнкти і докторанти зобов'язані:

дотримуватися вимог чинного законодавства, моральних, етичних норм поведінки;

глибоко оволодівати знаннями, практичними навичками, професійною майстерністю, підвищувати загальний культурний рівень;

опанувати методологію проведення наукових досліджень;

виконувати індивідуальний план роботи над дисертацією (індивідуальний план роботи ад'юнкта передбачає складання кандидатських іспитів зі спеціальності, іноземної мови та філософії, а у разі необхідності – додаткового іспиту, визначеного рішенням спеціалізованої вченої ради закладу, установи, де передбачається захист дисертації, і заліків з дисциплін, визначених рішенням вченої ради з урахуванням профілю підготовки, а також педагогічну практику);

звітувати про хід виконання дисертації на засіданні кафедри, відділу, лабораторії вищого навчального закладу та подавати щоквартальний звіт (додаток 2) до ад'юнктури (докторантури);

у встановлений строк захистити дисертацію або подати її на розгляд спеціалізованої вченої ради;

дотримуватися статуту і правил внутрішнього розпорядку вищого навчального закладу.

2.17. До строку навчання в ад'юнктурі або докторантурі не включаються період хвороби (тривалістю більше місяця), знаходження у відпустці у зв'язку з вагітністю та пологами, по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку, а також відсутність з інших поважних причин, передбачених законодавством України. Вчена рада оцінює обставини, що виключили можливість працювати над дисертацією, і визначає строк, на який продовжується навчання в ад'юнктурі або докторантурі (як правило, не більше одного року).

2.18. Вчена рада може встановлювати строк навчання в ад'юнктурі або перебування в докторантурі з відривом від виробництва диференційовано – від одного до трьох років з урахуванням обсягу наукового доробку і ступеня

готовності дисертації.

2.19. Переведення ад'юнктів або докторантів до іншого вищого навчального закладу, а також на іншу форму навчання здійснюється ректором вищого навчального закладу.

Переведення ад'юнктів, які навчаються за цільовим призначенням, на іншу форму навчання здійснюється тільки за клопотанням організації, яка направила їх на навчання.

2.20. Ад'юнкт або докторант може бути відрахований з ад'юнктури або докторантури за грубе порушення правил внутрішнього розпорядку вищого навчального закладу, за вчинення протиправних дій, а також за невиконання індивідуального плану роботи без поважних причин, передбачених чинним законодавством.

Рішення про відрахування ад'юнкта або докторанта приймає вчена рада. На підставі рішення вченої ради ад'юнкт або докторант відраховується з ад'юнктури або докторантури наказом ректора вищого навчального закладу, про що повідомляється МНС України.

Ад'юнкт або докторант, який був зарахований до ад'юнктури або докторантури за державним замовленням і відрахований через зазначені причини, відшкодовує вартість навчання згідно з чинним законодавством України.

Відрахований ад'юнкт або докторант, який навчався за державним замовленням з відривом від служби в органах та підрозділах МНС України, направляється у розпорядження органу чи підрозділу МНС України, з якого він направлявся на навчання.

2.21. Ад'юнкти або докторанти можуть бути направлені на стажування до провідних вітчизняних та іноземних наукових центрів. Витрати, пов'язані з їх відрядженням, здійснюються згідно з чинним законодавством України.

2.22. Ад'юнкт або докторант, який достроково (до закінчення строку навчання в ад'юнктурі або докторантурі) успішно захистив дисертацію, вважається таким, який повністю виконав індивідуальний план роботи, і відраховується з ад'юнктури або докторантури з дня захисту дисертації.

2.23. Вчені ради зобов'язані не менш як один раз на рік розглядати питання щодо підготовки наукових і науково-педагогічних кадрів, переглядати склад наукових керівників, консультантів та усувати від наукового керівництва або наукового консультування осіб, які не забезпечують своєчасної і якісної підготовки ад'юнктів або докторантів.

У разі усунення наукового керівника від наукового керівництва вчена рада особисто вирішує питання щодо призначення нового наукового керівника ад'юнкту або наукового консультанта докторанту.

2.24. За рівень організації наукової підготовки в ад'юнктурі і докторантурі відповідає ректор вищого навчального закладу.

III. Докторантура

3.1. До докторантури приймаються особи, які мають науковий ступінь кандидата наук, наукові здобутки та опубліковані праці з обраної наукової спеціальності, а також спроможні на високому науковому рівні проводити фундаментальні, пошукові і прикладні наукові дослідження.

3.2. Строк перебування в докторантурі на загальних умовах не перевищує трьох років, крім умов, передбачених у пунктах 2.17 та 2.18 розділу II цього Положення.

3.3. Кафедра, відділ, лабораторія вищого навчального закладу в місячний строк з дати отримання документів заслуховує наукові доповіді кандидатів до вступу до докторантури, розглядає розгорнуті плани роботи над дисертацією і шляхом таємного або відкритого голосування визначає можливість зарахування особи до докторантури.

Вчена рада у місячний строк розглядає висновки кафедри, відділу, лабораторії щодо вступника і приймає рішення про його зарахування до докторантури.

Рішення вченої ради затверджується і оформляється наказом ректора вищого навчального закладу.

3.4. Для надання допомоги докторанту в написанні дисертації за місцем його підготовки може призначатися з числа висококваліфікованих науково-педагогічних і наукових кадрів – докторів наук – науковий консультант, який несе особисту відповідальність за якісне і своєчасне виконання докторантом дисертації. Науковими консультантами можуть призначатися також провідні вчені – доктори наук сторонніх організацій.

Кількість докторантів, прикріплених до одного наукового консультанта, визначається за його згодою ректором вищого навчального закладу і не повинна перевищувати 3 осіб одночасно, включаючи докторантів, підготовка яких здійснюється поза державним замовленням.

На здійснення наукового консультування відводиться щороку 50 академічних годин на одного докторанта.

3.5. Щороку докторанти подають до вченої ради після попереднього обговорення на кафедрі, у відділі, лабораторії звіт про виконання індивідуального плану роботи, за результатами якого проводиться їх атестація і приймається рішення про подальше перебування в докторантурі. Результати атестації затверджуються ректором вищого навчального закладу.

IV. Ад'юнктура

4.1. До ад'юнктури на конкурсній основі приймаються особи, які мають вищу освіту і кваліфікацію спеціаліста або магістра.

4.2. Випускники вищого навчального закладу, що навчалися за державним замовленням та допущені до вступу в ад'юнктуру, до початку вступних іспитів направляються в розпорядження органів та підрозділів МНС України та призначаються на посаду згідно з протоколом персонального розподілу. За наявності виклику до ад'юнктури вступники направляються до вищих навчальних закладів для складання вступних іспитів.

4.3. Строк навчання в ад'юнктурі з відривом від служби в органах та підрозділах МНС України не перевищує трьох років, а без відриву від служби в органах та підрозділах МНС України – чотирьох років, крім умов, передбачених у пунктах 2.17 та 2.18 розділу II цього Положення.

4.4. Для проведення прийому до ад'юнктури в рік вступу створюється приймальна комісія під головуванням ректора (проректора) вищого навчального закладу. Члени приймальної комісії призначаються ректором вищого навчального закладу з числа начальників (завідувачів) кафедр, відділів, лабораторій, а також передбачуваних наукових керівників ад'юнктив.

4.5. Рішення про допуск до складання вступних іспитів до ад'юнктури виносяться приймальною комісією за результатами співбесіди, розгляду реферату та поданих наукових праць з урахуванням письмового висновку майбутнього наукового керівника. Про це вступник до ад'юнктури повідомляється у тижневий строк, але не пізніше ніж за місяць до початку вступних іспитів.

Приймальна комісія може відмовити вступнику у допуску до складання вступних іспитів до ад'юнктури у зв'язку з неподанням у встановлений строк всіх або окремих документів або поданням їх після закінчення встановленого строку.

4.6. Вступники до ад'юнктури складають вступні іспити зі спеціальності (в обсязі навчальної програми для спеціаліста або магістра, що відповідає обраній ними науковій спеціальності), з філософії та однієї з іноземних мов на вибір (англійської, німецької, іспанської, італійської, французької) в обсязі навчальних програм для вищих навчальних закладів IV рівня акредитації, затверджених МОНмолодьспортом України. Іспит з іншої іноземної мови складається за рішенням вченої ради у разі, коли знання цієї мови необхідне для

роботи над дисертацією.

Результати вступних іспитів до ад'юнктури дійсні протягом календарного року.

Вступники, які на час вступу до ад'юнктури склали всі або декілька кандидатських іспитів, звільняються від відповідних вступних іспитів до ад'юнктури і їм зараховуються оцінки кандидатських іспитів.

4.7. Приймання вступних іспитів до ад'юнктури проводиться предметними комісіями, як правило, у кількості 3-5 осіб, які призначаються ректором вищого навчального закладу, до складу яких включаються доктори та кандидати наук, а до складу предметної комісії із наукової спеціальності – і передбачувані наукові керівники. До складу предметної комісії з іноземної мови можуть включатися також доценти та висококваліфіковані викладачі, які не мають наукового ступеня і вченого звання.

4.8. Особам, які допущені до складання вступних іспитів до ад'юнктури з відривом або без відриву від служби в органах та підрозділах МНС України, для підготовки та складання вступних іспитів надається один раз на рік додаткова оплачувана відпустка за місцем служби з розрахунку 10 днів на кожний вступний іспит. Особи, які вступають до ад'юнктури з одним або кількома складеними кандидатськими іспитами, користуються додатковою оплачуваною відпусткою для складання вступних іспитів, що залишились, із розрахунку 10 днів на кожний іспит. Особи, які склали всі кандидатські іспити, правом на додаткову відпустку для складання вступних іспитів до ад'юнктури за місцем роботи не користуються.

До відпустки включається час проїзду від місця роботи вступника до місцезнаходження вищого навчального закладу і назад. Документом, що засвідчує право вступника до ад'юнктури на додаткову оплачувану відпустку, є повідомлення приймальної комісії за підписом ректора вищого навчального закладу про його допуск до складання вступних іспитів.

На період конкурсного набору працівники МНС України забезпечуються грошовим утриманням згідно з чинним законодавством.

4.9. На підставі результатів вступних іспитів до ад'юнктури приймальна комісія приймає рішення щодо кожного вступника.

У разі одержання однакових оцінок переважне право у зарахуванні до ад'юнктури мають вступники, рекомендовані до вступу до ад'юнктури вченою радою, які успішно закінчили магістратуру і склали всі або декілька кандидатських іспитів.

Зарахування до ад'юнктури проводиться наказом ректора вищого навчального закладу.

Про зарахування до ад'юнктури або про відмову в зарахуванні до ад'юнктури вступнику повідомляється в п'ятиденний строк з дня прийняття приймальною комісією відповідного рішення.

4.10. Кожному ад'юнкту одночасно з його зарахуванням відповідним наказом ректора вищого навчального закладу призначається науковий керівник, як правило, доктор наук або за рішенням вченої ради (як виняток) – кандидат наук.

Науковий керівник ад'юнкта здійснює наукове керівництво роботою над дисертацією, контролює виконання затвердженого ним індивідуального плану та несе особисту відповідальність за якісне написання ад'юнктом дисертації.

Кількість ад'юнктів, прикріплених до наукового керівника – доктора наук, не повинна перевищувати 5 осіб одночасно (разом з докторантами), а для наукового керівника – кандидата наук – 3 осіб, включаючи ад'юнктів та докторантів, підготовка яких здійснюється поза державним замовленням.

На здійснення наукового керівництва відводиться щороку 50 академічних годин на одного ад'юнкта.

4.11. Підготовка ад'юнктом дисертації здійснюється на кафедрі (у відділі, лабораторії).

Контроль за підготовкою ад'юнкта, виконанням ним індивідуального плану та проходженням педагогічної практики покладається на начальників (завідувачів) кафедр (відділів, лабораторій).

4.12. За результатами щорічної атестації відповідним наказом ректора вищого навчального закладу ад'юнкт переводиться на наступний рік навчання або відраховується з ад'юнктури.

4.13. Ад'юнктам, які навчаються без відриву від служби в органах та підрозділах МНС України та успішно виконують індивідуальний план роботи, за місцем роботи надається додаткова оплачувана щорічна відпустка тривалістю 30 календарних днів для складання кандидатських іспитів і виконання роботи над дисертацією та, за їх бажанням, протягом чотирьох років навчання – один вільний від роботи день на тиждень з оплатою його в розмірі 50 відсотків середньої заробітної плати працівника. До щорічної відпустки не включається час проїзду від місця роботи ад'юнкта до місцезнаходження вищого навчального закладу і назад.

4.14. На ад'юнктів з числа співробітників органів і підрозділів МНС України, які навчаються за державним замовленням, у повному обсязі поширюється дія Положення про порядок проходження служби особами рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 липня 2005 року № 629.

4.15. Ад'юнкти, які закінчили навчання в ад'юнктурі з відривом від служби в органах та підрозділах МНС України за державним замовленням,

працевлаштовуються згідно з протоколом персонального розподілу випускників.

До складу комісії з персонального розподілу ад'юнктів повинні входити представник керівництва органу та підрозділу МНС України, за замовленням якого навчався ад'юнкт, та керівництво навчального закладу, в ад'юнктурі якого навчався ад'юнкт.

V. Здобувачі наукового ступеня кандидата наук, які працюють над дисертаціями поза ад'юнктурою

5.1. Самостійна робота над дисертацією на здобуття наукового ступеня кандидата наук є однією з форм підготовки науково-педагогічних і наукових кадрів.

5.2. Здобувачами наукового ступеня кандидата наук, які працюють над дисертаціями поза ад'юнктурою (далі – здобувачі), можуть бути особи, які мають вищу освіту й кваліфікацію спеціаліста або магістра.

Іноземці та особи без громадянства можуть бути здобувачами на підставі: міжнародних договорів України; загальнодержавних програм; договорів, укладених вищими навчальними закладами з юридичними та фізичними особами.

5.3. Здобувачі прикріплюються до вищих навчальних закладів, що мають ад'юнктуру з відповідних спеціальностей, з метою підготовки й захисту кандидатської дисертації, а також для поглибленого теоретичного вивчення спеціальних дисциплін, вивчення іноземної мови та філософії, складання кандидатських іспитів на строк до 5 років.

Особи, які раніше пройшли повний курс навчання в ад'юнктурі за державним замовленням, правом прикріплення до вищих навчальних закладів як здобувачі не користуються.

Особи, які повністю використали строк прикріплення як здобувачі, правом повторного прикріплення не користуються.

5.4. Для прикріплення до вищого навчального закладу з метою написання кандидатської дисертації здобувач подає на ім'я ректора рапорт (заяву), до якого додається список опублікованих наукових праць і винаходів та копія диплома про вищу освіту і кваліфікацію спеціаліста або магістра. Для прикріплення до вищого навчального закладу з метою складання кандидатських іспитів здобувач подає на ім'я ректора тільки рапорт (заяву) та витяг з рішення вченої ради вищого навчального закладу, наукової установи, де виконується дисертаційна робота.

5.5. Ректор вищого навчального закладу на підставі письмового висновку

передбачуваного наукового керівника за результатами співбесіди із здобувачем та висновків відповідної кафедри, відділу, лабораторії видає наказ про прикріплення здобувача і призначення наукового керівника.

Науковими керівниками здобувачів призначаються, як правило, доктори наук або за рішенням вченої ради (як виняток) – кандидати наук.

Кількість здобувачів, прикріплених до одного наукового керівника, не повинна перевищувати 5 осіб одночасно, включаючи ад'юнктів і докторантів.

У разі прикріплення здобувача тільки для складання кандидатських іспитів науковий керівник не призначається.

5.6. Здобувачі протягом місяця після прикріплення до вищого навчального закладу подають на кафедру, у відділ, лабораторію для затвердження погоджених з науковим керівником індивідуальний план роботи. Теми дисертацій здобувачів після погодження на кафедрі, у відділі, лабораторії затверджуються вченою радою.

5.7. Здобувачі працюють над дисертаціями за індивідуальними планами роботи, щороку звітують на засіданні кафедри, відділу, лабораторії й атестуються науковими керівниками.

5.8. Організацію, облік і контроль за роботою здобувачів над дисертацією здійснює відділ ад'юнктури вищого навчального закладу, до яких вони прикріплені.

Здобувачі, які не виконують індивідуального плану роботи без поважних причин, передбачених чинним законодавством, на підставі висновків атестації наукового керівника і висновків кафедри, відділу, лабораторії підлягають відрахуванню.

5.9. Відповідно до індивідуального плану роботи здобувачі користуються необхідним обладнанням, лабораторіями, бібліотеками тощо за місцем прикріплення.

5.10. Здобувачі складають за місцем прикріплення кандидатські іспити з наукової спеціальності, іноземної мови та філософії, а також за рішенням вченої ради вищого навчального закладу інші іспити та заліки з урахуванням профілю підготовки.

Здобувачі, які склали кандидатські іспити і виконали індивідуальний план роботи, допускаються до захисту дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата наук.

5.11. На здійснення наукового керівництва щороку відводиться 25 академічних годин на одного здобувача.

5.12. Здобувачу, який успішно поєднує виробничу або педагогічну

діяльність з науковою роботою, може надаватися творча відпустка згідно із законодавством України.

5.13. Для надання допомоги здобувачам, які навчаються за спеціальними курсами і готуються до складання кандидатських іспитів, а також спеціалістам, які вступають до ад'юнктури при вищих навчальних закладах, можуть створюватися групи підготовки із залученням до проведення занять науково-педагогічних і наукових працівників.

Витрати, пов'язані з функціонуванням груп підготовки для здобувачів сторонніх організацій, провадяться за рахунок коштів здобувачів або організацій, де вони працюють.

VI. Переведення кандидатів наук, які працюють у вищих навчальних закладах, на посади наукових співробітників для завершення докторських дисертацій

6.1. Кандидати наук, які мають вагомі здобутки з певної наукової спеціальності і виконали не менше двох третин плану дисертаційної роботи, можуть переводитися на посади наукових співробітників для завершення докторських дисертацій тривалістю до двох років.

6.2. Кандидати наук, які претендують на переведення на посаду наукового співробітника, подають на ім'я ректора вищого навчального закладу за місцем роботи заяву із зазначенням необхідної тривалості перебування на посаді наукового співробітника, а також розгорнутий план докторської дисертації, календарний графік його виконання та список опублікованих наукових праць і винаходів.

6.3. Вчена рада вищого навчального закладу, в якому кандидат наук працює на штатній науково-педагогічній посаді, розглянувши висновки відповідної кафедри щодо можливості переведення кандидата наук на посаду наукового співробітника, визначає можливі строки виконання докторської дисертації і приймає рішення про переведення його на посаду наукового співробітника. Рішення вченої ради вищого навчального закладу оформляється наказом ректора.

6.4. У необхідних випадках кандидати наук, звільнені від педагогічної роботи у зв'язку з переведенням на посади наукових співробітників для завершення докторської дисертації, можуть бути прикомандировані до інших вищих навчальних закладів за погодженням з ними.

Вищі навчальні заклади, що дали згоду на прикомандирування наукового співробітника для завершення докторської дисертації, призначають йому наукового консультанта і здійснюють контроль за роботою наукового співробітника.

Заробітна плата науковому співробітнику, прикомандированому до

вищого навчального закладу, виплачується за його основним місцем роботи, а витрати на відрядження оплачуються відповідно до законодавства України.

6.5. Посадові оклади кандидатів наук, переведених для завершення докторської дисертації на посади наукових співробітників за місцем їх роботи, встановлюються на рівні посадових окладів наукових співробітників – кандидатів наук науково-дослідного підрозділу, що підпорядковується або входить до складу вищого навчального закладу, а для прикомандированих наукових співробітників – на рівні посадових окладів наукових співробітників – кандидатів наук науково-дослідного підрозділу, що підпорядкований або входить до складу вищого навчального закладу, який його відрядив.

6.6. Кандидати наук, переведені для завершення докторських дисертацій на посади наукових співробітників у вищому навчальному закладі, після закінчення першого року перебування на посаді наукового співробітника проходять атестацію, за підсумками якої вченою радою приймається рішення про подальше перебування їх на посаді наукового співробітника на наступний річний строк.

Кандидати наук, прикомандировані для завершення докторських дисертацій до вищих навчальних закладів, подають річний звіт вченій раді вищого навчального закладу за місцем прикомандирування, висновки якої направляються вищому навчальному закладу, у штаті якого перебуває науковий співробітник, і обов'язково враховуються при вирішенні питання про його перебування на цій посаді на наступний річний строк.

6.7. Після закінчення строку перебування на посаді наукового співробітника для завершення докторської дисертації кандидат наук зобов'язаний подати докторську дисертацію і доповіді про це на вченій раді вищого навчального закладу, де виконувалася дисертація.

6.8. Посади викладачів вищих навчальних закладів, які звільняються в результаті переведення кандидатів наук на посади наукових співробітників для завершення докторської дисертації, можуть замінюватися іншими особами відповідно до законодавства України.

6.9. За кандидатами наук, переведеними на посади наукових співробітників для завершення докторських дисертацій, зберігається право повернення до вищого навчального закладу, який направив їх для завершення докторських дисертацій, на посади науково-педагогічних працівників з урахуванням набутого ними рівня кваліфікації.

6.10. Кандидати наук, які були переведені на посади наукових співробітників для завершення докторських дисертацій, але не завершили їх,

надалі права вступу до докторантури та права отримання творчої відпустки не мають.

VII. Порядок проведення кандидатських іспитів

7.1. Кандидатські іспити є складовою частиною атестації науково-педагогічних і наукових кадрів. Кандидатські іспити проводяться з метою встановлення глибини професійних знань, наукового і культурного кругозору здобувача наукового ступеня кандидата наук, підготовленості його до самостійної науково-дослідної діяльності. Складання кандидатських іспитів здобувачами є обов'язковим для присудження їм наукового ступеня кандидата наук.

7.2. Кандидатські іспити складаються з філософії, іноземної мови і спеціальності.

Кандидатський іспит з іноземної мови може складатися з англійської, німецької, іспанської, італійської, французької мов. Якщо для написання дисертації потрібні знання іншої іноземної мови, ректор вищого навчального закладу може дозволити складання кандидатського іспиту з цієї мови.

7.3. Здобувач, який має вищу освіту зі спеціальності, що не відповідає галузі науки, з якої підготовлено дисертацію, на підставі рішення відповідної спеціалізованої вченої ради складає додатковий кандидатський іспит із наукової спеціальності відповідної галузі науки за переліком спеціальностей наукових працівників.

7.4. Кандидатські іспити зі спеціальності складаються у вищих навчальних закладах III-IV рівнів акредитації, у яких відкрита ад'юнктурна або є спеціалізована вчена рада з відповідної наукової спеціальності.

Кандидатські іспити зі спеціальності приймаються за програмами, що складаються з двох частин: типової програми, затвердженої МОНмолодьспортом України, і додаткової програми, що розробляється відповідною кафедрою, відділом, лабораторією.

Додаткова програма кандидатського іспиту зі спеціальності повинна включати нові розділи відповідної наукової спеціальності і питання, пов'язані з напрямом досліджень здобувача, а також враховувати останні досягнення у відповідній галузі науки і найновішу наукову літературу.

За рішенням приймальної комісії кандидатський іспит зі спеціальності залежно від обсягу матеріалу може проводитися у два етапи з виставленням загальної оцінки.

7.5. Кандидатські іспити з філософії складаються у вищих навчальних закладах III-IV рівнів акредитації, які мають самостійні кафедри філософії або суспільних наук (за наявності в штаті не менше одного доктора філософських

наук), Центрі гуманітарної освіти Національної академії наук України та його відділеннях, у науково-консультативному центрі Національної академії аграрних наук України, Центрі з прийому кандидатських іспитів Національної академії педагогічних наук України, Центрі підготовки кадрів для фінансової системи України Науково-дослідного фінансового інституту при Міністерстві фінансів України, Національному інституті стратегічних досліджень, Інституті законодавства Верховної Ради України.

Кандидатські іспити з філософії приймаються за типовими програмами, затвердженими МОНмолодьспортом України.

7.6. Кандидатські іспити з іноземної мови складаються у вищих навчальних закладах III-IV рівнів акредитації, які мають самостійні кафедри іноземних мов, у Центрі наукових досліджень та викладання іноземних мов Національної академії наук України та його відділеннях, у науково-консультативному центрі Національної академії аграрних наук України, Центрі з прийому кандидатських іспитів Національної академії педагогічних наук України, Центрі підготовки кадрів для фінансової системи України Науково-дослідного фінансового інституту при Міністерстві фінансів України, Інституті законодавства Верховної Ради України.

Кандидатські іспити з іноземної мови приймаються за типовими програмами, затвердженими МОНмолодьспортом України.

7.7. Комісії з приймання кандидатських іспитів з кожної дисципліни призначаються ректором вищого навчального закладу у складі голови комісії – проректора з наукової роботи і не менше двох членів з числа кваліфікованих спеціалістів – докторів і кандидатів наук.

До складу комісії з прийому кандидатського іспиту зі спеціальності повинно входити не менше трьох фахівців: два доктори наук і один – кандидат наук з цієї спеціальності.

До складу комісії з прийому кандидатського іспиту з філософії повинно входити не менше двох фахівців: доктор і кандидат філософських наук.

До складу комісії з прийому кандидатського іспиту з іноземної мови повинно входити не менше двох викладачів кафедри іноземних мов, а також викладач спеціальної кафедри або науковий співробітник, який має науковий ступінь з галузі здобувача наукового ступеня кандидата наук і вільно володіє відповідною іноземною мовою.

На кандидатських іспитах можуть бути присутні члени відповідної спеціалізованої вченої ради вищого навчального закладу, де складається кандидатський іспит, ректор, проректори, представники МОНмолодьспорту України, МНС України, Національної академії наук України.

7.8. Кандидатські іспити за рішенням приймальної комісії проводяться з використанням екзаменаційних білетів. Для підготовки до відповіді використовуються екзаменаційні листки, що зберігаються після іспиту

протягом року.

7.9. Рівень знань здобувача оцінюється за чотирибальною системою: "відмінно", "добре", "задовільно", "незадовільно".

7.10. На кожного здобувача заповнюється протокол засідання комісії з приймання кандидатського іспиту, до якого вносяться прізвища членів комісії, присутніх на іспитах, з обов'язковим зазначенням їх наукового ступеня, вченого звання і посади.

Протоколи засідання комісій з приймання кандидатських іспитів зберігаються за місцем складання кандидатських іспитів протягом десяти років.

7.11. Допуск здобувачів до складання кандидатських іспитів здійснюється за наказом ректора вищого навчального закладу.

Вищий навчальний заклад, де приймаються кандидатські іспити, повідомляє осіб, зазначених у наказі, про допуск до складання кандидатського іспиту, час і місце проведення кандидатського іспиту не пізніше ніж за місяць до його проведення.

У разі неявки здобувача на іспит з поважних причин він може бути допущений ректором вищого навчального закладу до складання кандидатського іспиту протягом поточної сесії.

Рішення комісії з приймання кандидатського іспиту може бути оскаржене ректору вищого навчального закладу здобувачем у строки, встановлені приймальною комісією вищого навчального закладу.

7.12. Кандидатські іспити приймаються організовано, два рази на рік у формі сесій. Строки проведення сесій встановлюються ректором вищого навчального закладу, де приймаються кандидатські іспити. У разі подання здобувачем до спеціалізованої вченої ради дисертації до захисту кандидатський іспит може бути прийнятий поза сесією.

7.13. Після складання кожного кандидатського іспиту видається посвідчення встановленого зразка, а за місцем складання останнього кандидатського іспиту ці посвідчення замінюються на єдине посвідчення.

7.14. Іноземці та особи без громадянства складають кандидатські іспити на загальних підставах.

7.15. Ректорам (проректорам) вищих навчальних закладів складати кандидатські іспити за місцем основної роботи не дозволяється.

7.16. Прийом кандидатських іспитів в ад'юнктів, підготовка яких здійснюється за державним замовленням, проводиться за рахунок коштів вищого навчального закладу, а в ад'юнктів, підготовка яких здійснюється поза

державним замовленням, на компенсаційній основі.

7.17. За дотримання встановленого порядку проведення кандидатських іспитів відповідають голова відповідної приймальної комісії і ректор вищого навчального закладу.

7.18. Кандидатські іспити, прийняті з порушенням вимог цього Положення, вважаються недійсними.

7.19. У разі порушення встановленої процедури прийому кандидатських іспитів МОНмолодьспорт України може позбавити вищий навчальний заклад права подальшого приймання кандидатських іспитів з відповідних дисциплін.

Директор Департаменту кадрів
та роботи з особовим складом

О. В. Ціцак

Додаток 1
до Положення про підготовку
науково-педагогічних і наукових
кадрів у вищих навчальних
закладах МНС України

Індивідуальний план роботи ад'юнкта, здобувача чи докторанта

ЗАТВЕРДЖУЮ
Ректор _____
(скорочене найменування закладу)

_____ (спеціальне звання)

_____ (ініціали та прізвище)

"__" _____ 20__ року

ЗАГАЛЬНІ ДАНІ ТА ВІДОМОСТІ

1. Спеціальне звання, прізвище, ім'я, по батькові _____
2. Спеціальність (шифр та найменування) _____
3. Тема дисертації _____
Тема затверджена на вченій раді "___" _____ 20__ року,
протокол № _____ .
_____ (відомості про зміну та корегування теми)
4. Назва теми науково-дослідної роботи, розділи якої ввійдуть у дисертацію _____
5. Номер державної реєстрації науково-дослідної роботи _____
6. Науковий керівник _____
(науковий ступінь, вчене звання, спеціальне звання, прізвище, ім'я, по батькові)
7. Дата зарахування:
рішення приймальної комісії від "___" _____ 20__ року,
наказ керівника установи № _____ від "___" _____ 20__ року.
8. Строк підготовки з "___" _____ 20__ року до "___" _____ 20__ року.
9. Розглянуто на засіданні _____,
(найменування підрозділу ВНЗ)
протокол № _____ від "___" _____ 20__ року.

РОБОЧИЙ ПЛАН 1-го року ПІДГОТОВКИ

1. Навчальна робота

№ з/п	Найменування робіт	Семестр	Результати виконання	Дата виконання	Примітка
<i>Навчальні заняття</i>					
1					
2					
3					
<i>Кандидатські іспити</i>					
4					
5					
<i>Наукові доповіді</i>					
6					
7					

2. Наукова робота

Види робіт	Найменування робіт та обсяг	Запланований строк	Результати виконання*	Примітки
Участь у планових НДР*				
Участь у експериментальних дослідженнях*				
Публікація результатів досліджень*				
Апробація результатів досліджень*				
Реалізація результатів досліджень*				

*Повні дані та відомості наводяться у щоквартальних звітах.

Звіт ад'юнкта розглянуто на засіданні _____, протокол № ____ від " __ " _____ 20__ року. (найменування підрозділу ВНЗ)

Начальник підрозділу _____
 (науковий ступінь, вчене звання) (підпис) (ініціали та прізвище)

Науковий керівник _____
 (науковий ступінь, вчене звання) (підпис) (ініціали та прізвище)

Ад'юнкт _____
 (спеціальне звання) (підпис) (ініціали та прізвище)

План дисертаційної роботи

Частина роботи	Назва частини роботи	Основний зміст	Строк розробки	Примітки
<i>Розділ I</i>				
<i>Розділ II</i>				
<i>Розділ III</i>				
<i>Розділ IV</i>				
<i>Розділ V</i>				

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор _____
(скорочене найменування закладу)

(спеціальне звання)

(ініціали та прізвище)

" ___ " _____ 20__ року

ВІДЗИВ

про роботу ад'юнкта _____

(найменування підрозділу ВНЗ)

(назва роботи)

за _____ рік підготовки _____

У відзиві повинні бути конкретні відомості про вивчення дисциплін, що визначені індивідуальним планом, про складання кандидатських іспитів, про стан роботи над науковим дослідженням за затвердженою темою, про написані статті та реферати, зроблені на семінарах і конференціях доповіді, про педагогічну практику, а також про недоліки в роботі з визначенням можливих шляхів їхнього усунення.

У кінці відзиву робиться висновок про рівень виконання індивідуального плану за рік, про здатність ад'юнкта успішно продовжувати навчання та про доцільність подальшого навчання в ад'юнктурі.

Відзив оформляється та підписується науковим керівником особисто, розглядається на засіданні кафедри і подається на затвердження керівникові вищого навчального закладу.

Висновок: _____

(обов'язково визначити рівень виконання індивідуального плану за рік,

вказати про здатність ад'юнкта успішно продовжувати навчання та про доцільність подальшого навчання в ад'юнктурі)

Науковий керівник _____ та
(науковий ступінь, вчене звання) (підпис) (ініціали та прізвище)

Відзив розглянуто на засіданні _____,
протокол № ___ від " ___ " _____ 20__ року. (найменування підрозділу ВНЗ)

Начальник підрозділу _____ та
(науковий ступінь, вчене звання) (підпис) (ініціали та прізвище)

2. Наукова робота

Види робіт	Найменування робіт та обсяг	Запланований строк	Результати виконання*	Примітки
Участь у планових НДР*				
Участь у експериментальних дослідженнях*				
Публікація результатів досліджень*				
Апробація результатів досліджень*				
Реалізація результатів досліджень*				

*Повні дані та відомості наводяться у щоквартальних звітах.

Звіт ад'юнкта розглянуто на засіданні _____, протокол № ____ від " __ " _____ 20__ року. (найменування підрозділу ВНЗ)

Начальник підрозділу _____ (науковий ступінь, вчене звання) _____ (підпис) _____ (ініціали та прізвище)

Науковий керівник _____ (науковий ступінь, вчене звання) _____ (підпис) _____ (ініціали та прізвище)

Ад'юнкт _____ (спеціальне звання) _____ (підпис) _____ (ініціали та прізвище)

Примітки: _____ (наводяться дані про зміну теми, наукового керівника, продовження строку навчання)

2. Наукова робота

Види робіт	Найменування робіт та обсяг	Запланований строк	Результати виконання*	Примітки
Участь у планових НДР*				
Участь у експериментальних дослідженнях*				
Публікація результатів досліджень*				
Апробація результатів досліджень*				
Реалізація результатів досліджень*				

*Повні дані та відомості наводяться у щоквартальних звітах.

Звіт ад'юнкта розглянуто на засіданні _____, протокол № ____ від " __ " _____ 20__ року. (найменування підрозділу ВНЗ)

Начальник підрозділу _____ (науковий ступінь, вчене звання) _____ (підпис) _____ (ініціали та прізвище)

Науковий керівник _____ (науковий ступінь, вчене звання) _____ (підпис) _____ (ініціали та прізвище)

Ад'юнкт _____ (спеціальне звання) _____ (підпис) _____ (ініціали та прізвище)

Примітки: _____ (наводяться дані про зміну теми, наукового керівника, продовження строку навчання)

РОБОЧИЙ ПЛАН __-го року ПІДГОТОВКИ
(для ад'юнктів заочної форми навчання та здобувачів)

1. Навчальна робота

Найменування робіт	Строк (дата) виконання	Результати виконання	Примітки
Впровадження результатів наукових досліджень			

2. Наукова робота

Види робіт	Найменування робіт та обсяг	Запланований строк	Результати виконання*	Примітки
Участь у планових НДР*				
Участь у експериментальних дослідженнях*				
Публікація результатів досліджень*				
Апробація результатів досліджень*				
Реалізація результатів досліджень*				

*Повні дані та відомості наводяться у щоквартальних звітах.

Звіт ад'юнкта/здобувача розглянуто на засіданні _____, протокол № ____ від " __ " _____ 20__ року. (найменування підрозділу ВНЗ)

Начальник підрозділу _____ (науковий ступінь, вчене звання) _____ (підпис) _____ (ініціали та прізвище)

Науковий керівник _____ (науковий ступінь, вчене звання) _____ (підпис) _____ (ініціали та прізвище)

Ад'юнкт/здобувач _____ (спеціальне звання) _____ (підпис) _____ (ініціали та прізвище)

Примітки: _____ (наводяться дані про зміну теми, наукового керівника, продовження строку навчання)

ВИТЯГ
з протоколу № ____ від " ____ " _____ 20__ року
засідання _____
(найменування підрозділу ВНЗ)

Порядок денний:

Завершення строку навчання ад'юнкта/здобувача _____

Слухали:

Ад'юнкта/здобувача _____

Наукового керівника _____

Виступили: _____

Зауваження та пропозиції: _____

Постановили:

Ад'юнкт/здобувач _____ наукове дослідження

(вказати "завершив" чи "не завершив" та визначити обсяг)

Начальник підрозділу _____
(підпис) (ініціали та прізвище)

Підсумки навчання в ад'юнктурі

Ад'юнкт/здобувач _____ виконав індивідуальний план
_____, пройшов попередній захист дисертаційної роботи на
(вказати обсяг виконання)

_____ з рекомендацією _____
(вказати найменування підрозділу ВНЗ) (навести зміст рекомендації)

Ректор _____
(підпис) (ініціали та прізвище)

Начальник ад'юнктури _____
(підпис) (ініціали та прізвище)

Додаток 2
до Положення про підготовку
науково-педагогічних і наукових
кадрів у вищих навчальних
зкладах МНС України

Щоквартальний звіт, що надається до ад'юнктури (докторантури)

ВИТЯГ

з протоколу № ____ від _____
(дата)

засідання _____
(найменування кафедри, лабораторії, відділу тощо)

Присутні: _____

Порядок денний:

1. Звіт ад'юнкта (докторанта) ____-го року підготовки _____
про роботу у _____-му кварталі 20____ року. (ініціали та прізвище)
(номер кварталу)

Слухали: _____

За звітний період виконано таке:

1) публікації: _____
(навести бібліографію друкованих робіт)

2) участь у роботі конференцій: _____
(навести бібліографію друкованих тез та матеріалів конференцій)

3) наукові доповіді: _____
(дата та інші відомості)

4) інше: _____

(навести дані про проведені навчальні заняття за проходженням педагогічної практики, реєстрацію НДР та хід її

виконання тощо)

Виступи, задані питання та зауваження: _____

Постановили:

(обов'язково наводяться висновки про рівень виконання індивідуального плану та пропозиції щодо подальшої роботи)

Начальник підрозділу _____
(науковий ступінь, вчене звання) (підпис) (ініціали та прізвище)

Науковий керівник _____
(науковий ступінь, вчене звання) (підпис) (ініціали та прізвище)

Ад'юнкт _____
(спеціальне звання) (підпис) (ініціали та прізвище)